



Butlletí mensual, portaveu dels escolars catalans.

REDACCIÓ

Carrer Canuda, 4, principal.

ADMINISTRACIÓ

Escudellers blanchs, 8, principal.

LES UNIVERSITATS POPULARS

II.—FRANÇA.

Els pobles vius, les modernes democracies, ab consciencia plena de son progrés, lluytan ab frisança y coratge pera assolir les noves aspiracions, y al sortir de les tempestes de la *revolució* que'ls transforma, fan un examen de consciencia colectiu, una confessió pública de fe en la justícia, l'amor y la probitat, alhora que dominades pel desitj ingènuo y ardent de fruir la moral, escampan arreu la instrucció y la educació social.

La França, després de la *débaclé* de la *Commune*, del *boulangisme*, del *Panamá* y del *affaire*, se redressa potenta, vigorosa y ab l'apassionament pels estudis geogràfichs y socials, trevalla, dins del principi de la *cooperació de les idees*, per la educació moral y social del poble.

Pera assolir aquesta finalitat l'intellectualisme francès adopta la institució inglesa de la *University Extension* y ab les *Universités Populaires* educa la voluntat de les masses populars, pera ferles reaccionar contra'l fals lliberalisme jacobí,

que festeja a la llibertat en les paraules y la refusa constantment en les aplicacions, pera ferles lluytar contra la vergonyosa tirania dels dogmàtichs-polítichs jacobins, que ab l'aprorisme d'un programa escrit petrifican y deturan la evolució progressiva de la humanitat, que va marxant avant, per la empena dels que mantenen l'autonomia del seu pensament, enfront dels definidors d'ofici, que comensan per ésser quefes de partit y acaban per ésser quefes d'una burocracia famolenca, sense ideals y que sols se preocupa de buscar en les regions del poder centralista el triomf de les més brutals concupiscencies.

Pera donar una idea de la organissació actual y del estat de desenrotll de les *Universités Populaires* a França, extractarem els següents datos d'un excelent treball d'en Dick May, procurant estudiar més endavant els resultats pràctichs que ha determinat aquesta institució en el poble anglès.

L'enseignement mutuel, Universitat popular del districte XVIII. Fou fundada l'any 1898 per Mrs. Ducharne, Paulis y

Paillet, deixebles d'en Guyan. La circular repartida als habitants «des Batignolles» els feya avinent que'l fi que's proposaven els fundadors era organitzar reunions instructives ahont, en forma de converses o de lectures, se tractaria de Ciencia y d'Art, fent excepció de tota controversia política o religiosa, verdares reunions familiars ahont, per medi de recitacions, execucions musicals, etc., s'aprofitarien, ab el cambi continuu de les idees de tots els associats, els coneixements adquirits pera cada un d'ells aisladament. Pera cooperar al desenrotlló d'aquesta idea, fundaren una Biblioteca, ab revistes y publicacions triades a dit efecte y organitzaren excursions científiques y visites als establiments científics, artístics e industrials.

L'emancipation, Universitat popular del districte XV. Fou inaugurada el 20 de Novembre de 1899 per Anatole France. Està instal·lada en el casino Granelle y celebra dues sessions setmanals, preocupantse ultimament del Alcoholisme.

Le Foyer du peuple, Universitat popular del districte XVII. Son els seus inspiradors Mr. Guebin, inspector general de dibuix en les escoles de París, y Mr. Maurice Kahn, llicenciat en lletres. Celebra dues sessions setmanals—dimecres y divendres;—tractant d'higiene, segurs, educació, associació, solidaritat y especialment se preocupa d'encoratjar totes les iniciatives particulars.

L'Union populaire, Universitat popular del districte XIV. Funciona baix la presidència de Mr. Duclaux; celebra dues sessions setmanals y els diumenges una *matinée* y una *soirée* en la sala municipal de festes.

L'Union de la rue Monffetard, Universitat popular del districte V. El mes de Febrer del any 1898 Mr. Bourretti, secretari del Liceu Condorcet y Mr. Poujol, van obrir a la *rue Monge* una sala de lectura y conversa, ahont hi concorregueren estudiants, obrers y empleats que alhora

que practicaven el principi de la *cooperação de les idees*, per un reduït preu—10 cèntims—tenien dret a consumació. Més endavant organitzaren *soirées* familiars. Avuy pot considerarse com la escola d'aplicació popular de la escola normal superior, ahont els estudiants d'aquesta, apoyats pels seus mestres, hi donen tres conferencies setmanals—dimars, dijous y dissabtes—sobre ciencia práctica, economia y sociología, y els diumenges sessions literaries y musicals.

La Solidarité, Universitat popular del districte XIII. Aquesta institució parteix de la idea de que la ensenyança per medi de la conferencia, més que una ensenyança positiva, es un enmirallament de la ciencia, una inofensiva farandola esperitual, que sols pot deixar, en últim terme, recorts de nits passades honestament y nocions difuses generals, que de res práctic serveixen. Substituir aquestes conferencies per verdares cursos de ensenyança práctica, semblava, a primera vista, que era impossible, puig els obrers no's prestarían a seguir cursos complets. La práctica a París demostra tot lo contrari, puig els obrers francesos fan càrrechs actualment al Consell d'Ensenyança de les Universitats Populares, compost de professors eminents, porque no volen ésser enganyats ab la il·lusió de una ciencia adquirada ab poch esforç, volen cursos regulars, porque estimen l'esforç que'ls fa viure y els fa lluytar.

El primer curs fou semestral y tingué constantment un auditori superior a un centenar d'assistents a les diferents càtedres que funcionaren, d'acort ab el següent programa:

CURSOS DEL PRIMER SEMESTRE DE LA
«SOLIDARITAT-UNIVERSITAT POPULAR».

Historia de la França.

Director, Mr. Ch. Seignobes.—Adjunt, Mr. H. Hauser, professor de la Facultat de Lletres.

Literatura.

Director, Mr. Emile Jaguet.—Adjunt, Mr. Estannie.

Filosofia y Moral.

Director, Mr. F. Buisson.

Ciències Físiques y Naturals.

Director, Mr. Emile Duclaux.—Adjunt, Mr. Felix le Dantec, professor de la Facultat de Ciències.

Geografia.

Director, Mr. Vidal de la Blanche.—Adjunt, Mr. Grauger, agregat de Història y Geografia.

Economia política, Dret públic y Sociologia.

Director, Mr. Ch. Gide.

Higiene y Cuyna.

Director, Doctor Poirrier. — Adjunt, Mr. Driessens.

Actualment el seu desenrotlló li permet el següent programa pera l'any 1900 a 1901.

PROGRAMA DEL ÚLTIM CURS DE LA
«SOLIDARITAT-UNIVERSITAT POPULAR».

Dilluns.—Durant el primer semestre: Història de les doctrines econòmiques y socials, per Mr. Revelin, professor del Colegi Sainte Barbe; y durant el segon semestre: Geografia econòmica de la França, per Mr. Uhry, agregat d'Història y de Geografia.

Dimars.—Alternant per quinzenes: Història de la moral, per Mr. Ferdinand Buisson, professor de la Facultat de Lletres, y Història de la Literatura, per Mr. Lausseau, mestre de Conferències de la Escola Normal Superior.

Dimecres.—Alternant per quinzenes: Biologia, per Mr. Dantec, encarregat del curs a la Facultat de Ciències, y Higiene, pel Doctor Poirrier, metje del Liceo Montaigne.

Dijous.—Història del poble francès per Mr. H. Hausser, professor de la Universitat.

Divendres.—Ciències: Astronomia, Fí-

sica y Química, per Mr. Jean Mascart, doctor en Ciències.

Dissapte.—Conferències d'actualitat.

Diumenge.—El primer y tercer diumenges del mes *soirées* musicals organitzades per Mr. de Solenier, director del Institut Rudy, y el segon y quart *soirées* literaries y dramàtiques, per Mr. Charles Brun, agregat de la Universitat.

Ademés se donan cursos d'inglès y alemany, y de cant y harmonia, y existeix com anexe una Societat anònima coooperativa de consumació.

Fundació Universitaria de Belleville.—Jaques Bardoux tracta d'introduir a França la institució inglesa dels *Residents*, organitzacions d'estudis ahont agrupacions d'estudiants y obrers pasan revista a programes triats y de fàcil adaptació als obrers. La ensenyança es confiada als joves y per lo tant aquesta joliva institució es viva y xamosa y es la verdadera aplicació a França de l'*University Extension* y dels *Settlements* d'Inglaterra, visitats y estudiats assiduament per Mr. Bardoux y'ls seus companys. Instalada en un *Hôtel* enginyosament habilitat, dona les següents ensenyances:

Dilluns.—Llissos Científiques y Morals.

Dimecres.—Llissos Literaries y Artístiques.

Divendres.—Llissos Econòmiques y Socials.

Dissapte.—Consultes Jurídiques y Mèdiques.

Diumenge.—Lectures populars.

Dimars y Dijous.—Converses útils.

Ademés d'aquestes Universitats populars, n'existeixen un gran nombre qu'encare que indubtablement tenen menys importancia, no deixan de cooperar a la grandiosa obra de la educació popular. *Soirées* obreres de Montreuil, *L'educacion social* de Montmartre, *Le Reveil* del I y II districte, *La Fraternelle* del II districte, *L'Ideal social* del X districte, *L'Aurore*, *Le Contrat Social* del XVI distric-

te, *La coopération des Idées* del XVII, *La Solidarité* del districte XIX, *La Semaille* del districte XX, *L'Egalité* del districte VII, *La Maison républicaine* del districte X, *L'Université Diderot* del districte XII, *La Maison Commune* del districte XIX, *L'Educacion mutuelle* de Choisy-le-Roi, *Germinal* de Nanterre, *L'esperit libre* de Boulogne, *L'Université* d'Asnieres, *L'emancipation* de Vincennes, *Le Progrès social* de Lilas, *L'Essor* de Charenton, *La Verité* de Levallois-Perret, *Vers l'avenir* de Bougival de Cléchy y de Puteaux.

No es solsament París, la ciutat ahont funcionan Universitats Populars. Escampades per França, existeixen multituds d'Universitats Populars, tenint verdadera importancia las de Alais, Amiens, Annecy, Avignon, Bar-le-Duc, Beauvais, Besaçon, Beziers, Bourg, Bourges, Chalons-sur-Marne, Cette, Chey (Deux Sevrés), Dijon, Gallargues (Gard), Lille, Lion, Montauban, Montpellier, Nancy, Nimes, Reims, Roanne, Rouen, Saint-Briene, Saint-Etienne, Saint-Quentin, Toulouse, Tours, Tulle, Versailles y Vitry-le-Français.

Aquesta es la grandiosa institució, que al extendres per l'altre cantó dels Pirineus, dona la garantia de que'l poble francès va camí de perdre aquella *hiperestesia*, no sols filla del *meridionalisme*, sinó principalment originada, per l'estat patològic de les masses populars, força mancades d'energia moral y d'educació sociològica.

F. LEÓN Y LUQUE.

Metge.

ALGUNES IDEES SOBRE'L VALOR DELS EXTRETS VEGETALS EN FARMACOLOGIA

Si be es cert que la Farmacia segueix els progressos de les ciències mèdiques,

no es pas menos cert que la Terapèutica deu molt als perfeccionaments del art y de la ciencia del farmacèutich. Y modernament, gracies als dits avensos portats a cap dintre'l terreny purament farmacèutich, se produeix una evolució especial entre'ls terapeutas qu'es digna d'ésser estudiada.

Fa relativament pocs anys que sabis mestres y distingits professors opinavan indiscutible la ventatja del us dels principis immediats purs y tal com son especies químiques extretes de les plantes, donant com a evident una més gran exactitut en la dossificació, y per consegüent més precisió en els efectes terapèutichs. Els alcaloides y glucosits son considerats com els únichs principis actius de les plantes y'l sobrant de les substancies eran «materies extractives» despreciades y considerades d'un valor mèdic nulo o casi nulo.

Mes el progrès y la experimentació clínica han fet advertir que no sempre els alcaloides y glucosits podien considerarse els sols *principis actius* de les plantes, y aquest fet es pera nosaltres completament natural, donchs encare no ens ha entregat la naturalesa tots els seus secrets y molts cops ni l'análisis químic per un cantó y ni per altre la experimentació fisiològica y terapica ens han permès conèixer exactament el principi curatiu de la planta empleada. Tot sovint s'explica l'activitat de les plantes medicinals per l'associació dels diferents principis que contenen y que son sempre en proporcions determinades. Y molts cops, cossos aislats que se suposavan especie química, resultan dobles o triples, com demostra Mr. Gabriel Pouchet, de París, referintse a la *escopolamina* o *hioscina*. «Sensdupte—deya el professor esmentat—que sa estabilitat deu ésser sumament imperfecte, y lo mateix que la *duboisina* y la *daturina*, deu ésser una barreja d'*atrofina* y d'un cos desconegut que pot fer variar la seva acció fisiològica segons la

proporció en que aquest cos se trobi barrejat.» (1)

El mateix professor Pouchet explica la diferencia d'acció dels alcaloides y glucosits comparativament a les plantes.

Existeixen—diu—en els vegetals, ademés dels principis actius als que deuen ses més importants propietats, altres cosos dotats també d'activitat. Aquestos cossos han sigut poch estudiats, y per consegüent son poch coneguts. Y a n'aquest grupo de cossos corresponen les anomenades «albumines vegetals», de quin valor medical avans se feya cas omís, fins qu'are y gracies a les investigacions bacteriològiques qu'en part ens han dut el descobriment de les toxines, s'ha posat en evidència la importància d'alguna d'aquestes materies albuminoidees.

Sens dupte que ja alguns professors comensan a veure clar en aquesta qüestió y segueixen les idees de Mr. Pouchet, ab coneixement d'elles o simplement per un raciocini semblant y propi de tot home de ciència. Y potser se deu això al creixent èxit y revifalla dels antichs extrets aquosos y dels més moderns extrets fluïts preparats seguint o modificant lleugerament el procediment de la *The pharmacopeya of United States*.

Y verdaderament, un líquit producte d'una perfecta lexiviació, clarificat *secundum artem*, evaporat a bany Maria y fins si's vol al buyt, y en una adecuada consistència, ¿no representa el *summum* de poder medical d'una planta, sempre que tot s'hagi fet com se deu? Y més encare, un extret fluït, producte no alterat per l'ayre ni'l calor, ¿no porta en sí la energia curativa de la planta ab que ha sigut preparat, tenint com te en dissolució alcaloides, glucosits, gomes, sals y albúmines? ¿No es preferible l'us dels extrets molls o fluïts al abús que s'ha vingut fent fins avuy día dels alcaloides?

Però, ¿potser vol dir això la desaparició del camp de la terapèutica dels alcaloides y glucosits? No ho creyem aixís, y vejau com s'expressa sobre això l'esmentat professor Pouchet: «Es cert—diu—y jo soch el primer en regonèixeho que hi há ventatja indubtable en l'empleo dels principis actius pera l'estudi de l'acció fisiològica, mitjansant la qual s'interpreta l'acció terapèutica d'una droga vegetal; però crech que l'us del principi actiu, ab detriment de la preparació galènica, no es altra cosa que una simplificació aparent y que contitueix un perjudici pera l'acció medicamentosa total. L'us del principi actiu es excelent pera arribar ab rapidesa y de modo segur al fi propost. Però esteu persuadits de que no fareu may ab la digitalina lo que podreu fer ab el macerat de digital, ni ab la morfina lo que podríau fer ab l'opi.»

Aquesta es la opinió del anomenat professor y aquesta es la que creyem justa y racional. No desterrar may lo que creyem la més hermosa conquesta de la Farmàcia, com son els alcaloides, però tampoch oblidar lo que representa la síntesis del poder curatiu de les plantes, que tal son els extrets vegetals, ab la creencia de que del conjunt armònic dels seus components deriva la seva acció curativa sobre l'organisme malalt.

ANTONI NOVELLAS Y ROIG.

Llicenciat en Farmàcia.

Barcelona, Agost de 1901.

CUESTIO DE VIDA O MORT

I

L'article sobre la devastació y despoblació de nostres montanyes y'ls funestíssims efectes de la mateixa pera la producció agrícola, que ab el títol de «Un pervindre negre», y degut al il·lustrat pèrit agrícola don Isidro Campllonch, aparegué en el nombre del Agost prop-passat d'aquest Butlletí, m'ha determinat a es-

(1) G. Pouchet — *Les Nouveaux remèdes*. — Desembre 1897.

críurer les presents observacions, filles no més que del bon desitj de posar en son verdader terrenol'importantíssim problema de la despoblació y repoblació de nostres montanyes.

No son—salvant raríssimes excepcions y ben comptades comarques—la fal·lera que fa temps s'apoderà dels cultivadors catalans, ni l'egoïsme desenfrenat, ni la cobdícia temptada pel preu del vi—com, erroniamment, a mon entendre, indica'l senyor Campllonch en son, per altra part, notable y laudabilíssim treball—les causes que en malhora han determinat a nostres agricultors a assolir aquelles frondoses boscuries que per tants y tants anys, y fins per tants segles havien hermojejat nostres montanyes, y de quina desaparició n'està ja tocant y'n tocarà cada día més les funestes conseqüències nostra malhaurada Agricultura, com que constitueix un de tants factors que han de donar per resultat final—si a temps no s'hi posa remey—la miseria més aclaparadora y la més complerta ruina de la pobra classe agrícola, y en definitiva la pobresa de tot el país, ja que, com ens ensenyan evident y palpablement la Historia y la experiència, la Agricultura, ab sa prosperitat o decadència, es el termòmetre que senyala d'un modo indefectible y constant el grau de prosperitat y grandesa o de miseria y postracció dels pobles.

Quines sían les verdaderes causes de la devastació, de la destrucció d'aquelles boscuries centenaries que tan benèfica influència exercien en la producció y en la salubritat de nostra terra y que feyen d'ella un verdader jardí d'un encís fascinator... ben clar ho diuen les aterradors estadístiques del nombre de propietats agrícoles, cada any major, de que s'ha incautat la Hisenda espanyola, per no haver pogut pagar sos propietaris les contribucions; ben clar ho diuen les llargues rengleres de volums dels Arxius Notarials y dels Registres de la Propietat,

plens a vessar d'escriptures d'hipoteca, constituïdes en sa inmensa majoria sobre la propietat agrícola, pera garantir el pago de quantitats manllevades pels pobres agricultors a banquers y capitalistes usurers, en un interès sempre crescutíssim, pera atendre al pago de les contribucions exorbitants que pesan sobre la propietat territorial, al pago del ominós y selvatge impost de consums, que, si be's considera, cau casi per complert sobre'l pobre pagès, al pago d'uns traspassos o drets de transmissió de bens, insoportables y com no's pagan en lloch més, y pera atendre, per últim, a les més imperioses y apremiants necessitats de la vida; ben clar ho diu, per altra part, lo migrat y escassíssim dels rendiments de la producció y de la propietat agrícoles de nostra terra, per la falta de coneixements dels avensos realitzats per l'Agricultura en altres païssos, per la falta de medis y recursos pera introduir aquestos avensos, encare que's coneguin, per la falta de tractats de comers proteccionistes que amparin nostres productes en la competència ruinosa que'ls fan els d'altres païssos més favoreescuts y avensats que'l nostre, per la falta de vies de comunicació, per la falta de canals de rego, per la falta... de tot lo necessari e indispensable pera que puguin els productes de la Agricultura catalana competir en el mercat universal; ben clar ho diu, per últim, la falta de protecció, o millor dit, l'abandonament complert en que té l'Estat ab els governs que'ns desgovernan, a la classe agrícola, que si per una part se veu explotada y esquilmada fins a lo increïble, per altra part no's veu garantida en cap de sos lligítims drets, com ho es la lliure y pacífica possessió de sos boscos, que están a mercès de la destrucció dels ayments de lo dels altres, que per desgracia abundan per tot arreu, y qu'en algunes comarques han obligat als propietaris agrícoles a tallar y vendre'ls arbres de ses montanyes, baix pena d'ésser de poch en

poch tallats y venuts impunement pels que fan un ofici com un altre qualsevolga del robo més descarat de nostres boscuries.

Això es lo que ha, no ja determinat, sinó obligat a nostres agricultors a tallar y vendre'ls boscos: la necessitat d'acudir a aquest recurs extrem pera atendre a ses més imperioses necessitats, per una banda; y per altra el no veures garantits en el seu dret sobre'ls mateixos.

II

¿Hi há remey pera evitar la destrucció dels pochos boscos que restan en nostres montanyes, y pera procurar la replantació de les que están ja despullades?

Induptablement que sí, ab tal que s'apliqui degudament y ab urgencia.

No's conseguirá tot això ab romàntiques y puerils *Festes del Arbre*; ni ab exposicions rahonades, súpliques carrinclones y prechs inútils als governs de Madrid; ni molt menys ab vingudes dels ministres que's diuen d'Agricultura,—com podrien portar qualsevolga altre nom—dels que s'estilan a Espanya, ab la consegüent ratxada de discursos llampan y promeses afalagadores, no; la proba de cada un d'aquestos extrems me la puch quedar al tinter; ben clara la tenim devant dels ulls, tan clara y patent que la poden veure fins els cegos.

Es un principi de Filosofia, y fins de sentit comú, que'ls remeys han d'ésser contraris y oposats a les causes que han originat y produït els mals. Ara be, ja hem vist que les causes principals, per no dir les úniques, de la destrucció de nostres boscuries son, en resum: lo excessiu de les cargues que pesan sobre'l pobre agricultor, lo migrat y deficient dels rendiments de la propietat agrícola, y la falta de protecció de les lleys y'ls encarregats de ferles cumplir, pera perseguir y castigar degudament als malfactors que atentin contra'l lligítim dret del agricultor sobre'ls seus boscos.

Es precís, per lo tant, rebaixar justa y equitativament la contribució territorial, eximintne per complert les vinyes filoxerades y demés terrenos incults e improductius; suprimir d'una vegada y pera sempre l'odiós, arbitrari y detestable impost de consums; y rebaixar les demés cargues que gravan d'un modo excessiu nostra classe agrícola.

Es necessari, ademés, fomentar per tots els medis possibles la riquesa agrícola; procurant imposar en els tractats de comers un criteri econòmic proteccionista pera nostres productes agrícoles, y a tant que pugan aquestos sostenir la ruïnosa competència que'ls fan els d'altres païssos més afortunats que'l nostre; creant escoles ahont s'hi ensenyin degudament tots els progressos realitzats per la ciencia agrícola; establint degudament el *Crédit Agrícola*, pera no haver de caure en mans d'usurers y explotadors, ni haver de vendres els boscos, y poder obtenir oportunament y a un interès molt reduhit les quantitats necessaries pera aprofitarse de tots els avensos, proporcionantse'ls aparells mecànics necessaris, els adobs corresponents, y demés; augmentant y millorant els medis de comunicació pera facilitar y abaratir el transport dels productes agrícoles al mercat; seguint, en fi, per tots els medis la resolució del problema plantejat per l'Agricultura en nostres temps, de produir molt ab poch gasto.

Es indispensable, per últim, garantir la propietat y possessió pacífica dels boscos, y protegirlos de la ma destructora d'un criminal.

Tot això es necessari pera deturar la corrent devastadora de nostres montanyes, y pera procurar la replantació de de les que han quedat ja nues y pelades.

Demanar totes aquestes coses als Governos que, pera nostra dissort, malmenan, uns darrera d'altres, l'Estat espanyol, es demanar peres al olm.

¿Cóm obtenir, donchs, tot això?

Ab un *Concert econòmic* de Catalunya ab l'Estat espanyol, degudament establert, y que permeti confiar nostra vida econòmica a entitats ben respectables de nostre país, en quines hi estigui dignament representada la classe agrícola, y ben coneixedores, per tant, de les necessitats de la mateixa.

Y com a medi pera obtenir aquest Concert, y pera exigir lo que no s'obté demanant, l'*Associació Agrícola*; aquesta que es indispensable, en la vida moderna dels pobles, en totes les classes y estaments socials, s'imposa d'un modo absolut y ab caràcter d'urgència a la classe agrícola de nostra estimada Catalunya, sino vol paulatinament anar baixant al abim d'una postració y enderriment irreparables.

Les associacions agrícoles comarcals, sotmeses a una Federació agrícola catalana, una y altres convenientment organitzades, deslligades per complert de la política centralista, y unicament destinades al millorament moral y material de sa classe, es lo que primer que tot y sobre tot deuen procurarse nostres agricultors, si no volen caminar cap al *pervindre negre* que, ab sobrada rahó, pronostica y deplora'l senyor Campllonch en l'esmentat article.

Y aquestes associacions deurien també, a mon entendre, propagar, fomentar y patrocinar la «Unió Catalanista» y tots els catalanistas, ingressant en elles tots els que directa o indirectament hi tinguessin cabuda; puig constituhiria aixó pera nostra causa un triomf no pas petit, ja que de catalanistas—conscient o inconscientment—ho son la inmensa majoria de nostres pagesos, y allavors ho serien tots; y al mateix temps, se conseguiria ab aixó la regeneració moral y material d'una de les classes més importants, baix tots conceptes, de Catalunya y de la societat en general, lo que constitueix un dels fins primordials del catalanisme, *la regeneració en el ordre social*.

Meditin seriament sobre això tots els agricultors catalans, y meditemhi y obrem en conseqüència tots els que de veres ens interessem pel be moral y material de nostra classe agrícola y pel be de Catalunya en general, puig, es cuestió de vida o mort: a la Associació, o la ruina y la mort.

JOSEPH M.^a MASRAMÓN Y VILALTA.
Alumne de la Facultat de Dret.

EL GRILL RAL.

El grill ral, vulgarment conegut ab el nom de *cadell* (*grillotalpa vulgaris*), ofereix els següents remarcables caràcters: color rogench-fosch, antenes llargues, òrgans bocals molt resistents, quatre ales y ventre termenat en dos filaments peluts. Les dues ales superiors son curtes, superposantse quan l'animal está en repos; les altres dues situades inferiorment, son llargues. El primer parell de potes, anteriors son curtes, amples, comprimides, asserrades y molt fortes, essent aquestes qualitats molt apropiades al medi de viurer del animal, que es subterrani.

El cadell viu casi sempre en les hortes, jardins y terres de conreu lleugeres; mitjansant ses poderoses potes, forada facilment el terror establinthi sos nius que están constituïts de varies galeries y un departament central ab dues obertures al exterior.

Son objecte al minar el sol es buscar certs cuchs, larves d'insectes y fins d'altres de sa mateixa especie, ab que alimentarse; son règim alimentici es carnívor. Baix aquest punt de vista considerat el cadell sembla que hauria d'ésser un insecte útil al camp y no obstant no es aixís: en sa tasca de foradar la terra troba a cada pas arrels y tronchs de plantes cultivades, que ell rosega y talla al objecte d'obrirse camí; resulta d'aquesta manera que'ls perjudicis que causa sou tan grans que no poden compa-

rarse ab sos serveys útils, y es per això perquè es tant buscat y destruït pels hortolans.

El cadell se reproduïx d'una manera assombrosa. A principis d'estiu la femella diposita de 300 a 400 ous en la cova central, aixís es que si no fos pel ferotje instint que tenen de destruirse ells ab ells y pel bon compte que'n donan les rates, taus y altres animals insectívors, el mal que causaria aquest animal fora incalculable. Neixen poch després baix la forma de larves de color blanch y sense ales, mostrant seguidament sos instints de destrucció y voracitat; al poch temps y mitjassant varias transformacions se converteixen en insectes perfectes, adquirint el nom de cadells. Els mascles son fàcils de regonèixer a la nit pel estrident soroll que produeixen al fregar l'una contra l'altra ses dues ales anteriors, al igual que ho fá'l grill comú.

Se combat al cadell de moltes maneres, consistent la més sencilla de totes en destruir sos nius ab l'aixada. Alguns pagesos obren rases y les omplen de fems reproduïts; la fortor d'aquestos atrau als cadells que aviat son aixafats en gran nombre ab qualsevol eyna. Altres aprofitan el sistema estilat contra les rates en els païssos que, com Tessalia y Grecia, veuen sovint invadits y destruïts sos camps per tant pernicios animal; consisteix aquest procediment en enterrar en diferents indrets dels paratjes infectats, plantes sucades d'oli de trementina; les tapan lleugerament ab brancatje y al escaurers passar algún grill per la vora o pel demunt cau a dins ofegat. També es recomenable el mètode d'introduir en les galeries o conductes subterranis un rajolinet d'oli dolent y tot seguit aygua abundant; l'insecte, al vèurer inundada sa vivenda, prova de fugir, mes l'oli, asfixiantlo, no li dona temps de sortir al defora. Un medi més modern de matar el cadell es el següent: al regar les terres inundades se barreja ab l'aygua una petita quantitat

de sulfat de ferro o be's posa aquest dins d'un sach y's deixa sumergit en la corrent a fi de que la dissolució's verifiqui lentament; per cada aria de terreno s'apliquen 5 kilograms de sulfat. Ab aquest senzill y práctic procediment, per lo econòmic y ràpit d'efectuar, se consegueix aniquilar tots els cadells continguts en una determinada superficie.

ISIDRO CAMPLLONCH.

Périt Agrícola.

Alumne de la Escola d'Enginyers industrials.

PARLANT D'ORTOGRAFIA CATALANA

Que la llengua de nostra aymada Catalunya es més esplendorosa y més usada cada dia pot tenir-se per una veritat innegable. Pero avuy que'l desvetllament dels catalans es un fet, com ho proba'l que s'escrigui sempre y arreu la nostra parla xamosa en tots los indrets ahont siguin confins de la Patria benvolguda, una qüestió important s'ha de debatre. Aquesta qüestió es la referent a la ortografia de la nostra parla.

Al nostre entendre aquesta qüestió, fora de fàcil resoldre no més qu'ab una mica de bona voluntat dels arbitres que pera resoldre-la's nombressin. Si ells possessin tota sa bona voluntat al servey d'una causa tan justa, sa obra seria recompensada ab l'aprovació de tots aquells de nostres compatricis que no's determinan a escriurer en la llengua que parlan perquè no saben quin sistema d'ortografia seguir. No volen dir aquestos quatre mots de lletra qu'es fassi una Academia en lo sentit estret de la paraula, no; vol dir que'ls membres que's designés, entre persones reconegudes de les Arts y les Ciències pera ocupar lo càrrech l'acceptassin y després d'haver nombrat d'entre elles les més rellevants pera portar a efecte la idea, publicuessin aquestes ses observacions i recomanassin les mateixes, jamay obligant a acceptarles, donchs, llen-

gua imposada a la força es llengua morta, es llengua que no pot surar.

Creyem, en lo nostre sentir de la cosa, que pera formar la ortografia de la nostra parla s'haurían de reduir a *una sola* les ortografies que d'ella's coneixen, agafant lo bó de les mateixes i despreciant lo dolent. Aixís, per exemple; l'article *el* pera significar lo mascle d'una cosa s'hauría de despreciar per ésser d'influencia potentina (1) y en cambi s'hauría d'acceptar l'article *lo*, genuinament catalá encare qu'en bon llenguatge oral de l'actualitat gayrebé no s'usi, donç aquest es fet malbé a voltes per influencies estranyes. La conjunció *i* llatina s'hauría d'usar també pera la unió de paraules donç se trova ja usada desde molt antic en llengua catalana i es inútila, al nostre entendre, pera expressar aital cosa la *y* grega. La *h* final podria suprimir-se també perqu'es completament inútila, aixís nos ho sembla, i's trova ja suprimida en manuscrits de l'avior. Los verbs usats avui, per retgla general, son també equivocats del tot, donç s'empleia, circunscrivint nos a un cas concret, en los verbs termenats en *ar*, en los temps dels mateixos qual terminologia pronunciám *em*, *en* anant contra'l sentit comú qu'aconçella la terminologia *am*, *an*; dihéu *vaig*, *vas*, *va*, ANEM, ANEU, *van* i hauríam de dir *vaig*, *vas*, *va*, ANAM, ANAU, *van*. També s'hauría de fer que'l plural dels noms qual singular acaba en *a* fos *es*, com se feia en temps passats quan s'escrivia i aixís se pronunciava en lo llenguatge oral i encar avui dia també's pronuncia, com perfectament un pot fer-se-n càrrec en qualsevulla forma que parli i vulga observar-se. I prou exemples, qu'els que s'hi han posats sols s'hi han posat pera qu'es vegi qu'empleiant un mètode com lo que s'ha usat podria arribar-se promte á l'unificació de la ortografia.

(1) Entenguis be que aquest Butlletí no's fa responsable en general de les opinions de ls seus col·laboradors.
—(N. de la R.)

La lògica aconçella qu'es fassi aquesta reforma en la parla catalana, perque nostra llengua, avui bordejada per infinitat de paraules estrangeres, efectes necessaris de l'esclavatje impur qu'ens corseca, creixería ab molta energia al tenir un *sistema ficso*, ahon poguessin instruhir-se los qu'ho cercassin; pera escriurer ab correcció la llengua que mamaren ab la llet de llurs mares.

No som pas vot pera proposar lo qu'aire proposam, mes nostre amor profund al terror en que per sort nostra vam vèurer per primera volta la llum del sol nos obliga a incorrer en tal atreviment. Proposam donç, per la nostra part, que la comissió encarregada de dictaminar sobre la reforma de que tractam siga composta pels senyors següents: Antoni Bulbena i Tussell, Joseph Balari i Jovany, Jascinto Verdaguer, Pompeu Fabra, Antoni Rubió i Lluch, Jaume Nonell, Francesc Matheu, Joaquim Casas i Carbó.

ALFONS SANS I ROSSELL.
Batxiller.

BIBLIOGRAFIA

APLECH D'ESTUDIS BIBLICHs Y ORIENTALS, *per Pere M. Bordoy Torrents.*

No podem deixar de fer present als nostres llegidors, com a veritable novetat científica dintre de les lletres catalanes, la publicació recent del primer volum d'*Estudis Bíblchs y Orientals* del jove escriptor en Pere M. Bordoy.

Dit llibre es una obra de vulgarisació més que d'investigació, en la que ab estil senzill y correcte's tractan diferents temes sens altra pretensió que ilustrar a la nostra gent intelectual en matèries aquí tan poch conreuades com les que son títul indica. Comensa ab l'estudi d'un opúscol de F. Lluís de León sobre la necessitat de que's corretjís la Vulgata atenant al text hebraich, y que fou denunciat pel Tribunal de la Inquisició; seguei-

xen unes observacions y els cànons que deuen tenirse presents pera la traducció de la Bíblia Hebrea y una qüestió sobre interpretació. També's fa esment dels nous treballs que s'han fet ab els fragments hebraichs del *Eclessiàstich*, descoberts en 1896 per les dames orientalistes Agnes Smith Lewis y Margarida Dunlop Gibson, en un de sos viatjes científichs per la Palestina, y ab els que's descobriren poch dies després al Cayro y que va estudiar el doctor Neubanez d'Oxford. Lo demás del llibre s'endrega boy tot a explicar certs ritos y pràctiques jurídiques, com la Excomunió, el Xemáh, el Semonéh, la Lley oral, etc.

Talment, era ja hora de que's dongués alguna mostra d'activitat a Catalunya en aquesta mena d'estudis, puig si sigles enllà tenia la nostra Patria renomnats orientalistes, com en Ramón Martí, autor del *Pugio Fidei*, y els mateixos Nicolau de Pax y Mn. Guillem Serra, que son estudiats pel senyor Bordoy en son llibre, en el present deuriem estar al menys al nivell de les nacions més avançades en les ciències que suposa l'orientalisme.

L'obra d'en Bordoy Torrents sembla seguir la nova direcció que va prenent l'exègessi bíblica al extranger, com a conseqüència dels atachs que a la hermenèutica sagrada han fet els teòlechs racionalistes alemanys, com l'Strauss y en Fenherbach, atachs popularisats per les *Vides de Jesús*, prou discordants entre sí, del mateix Strauss (1) y d'en Renan; que busca ab la recta exègessi el real sentit dels textos y'ls punts d'acort o de disparitat ab els autors profans, procurant

treure tot el partit possible dels clàsichs.

Pera formarse càrrech de la importància que's dona a tals estudis al extranger, bastaria veure la Bíblia traduïda al francès per Ed. Reuss, en la qual se trovan els principals treballs d'exègessi dels autors alemanys, inglesos y holandesos; y l'obra de Curci *El Nou testament vulgarisat y exposat ab notes exègetiques* (Nápoli 1879), en la que pot un ilustrarse en tot quant la crítica heterodoxa científica ha dit y oposat als Evangelis y lo que'ls autors catòlics y d'altres creencies han escrit en sa defensa. Ja que d'estudis bíblics parlem, no podem callar, per ses investigacions històriques y per sos comentaris, els noms de Rosenmüller, Grimm, Godet y Vercellone; y per sos treballs filosòfichs els dels orientalistes inglesos Sacy, Jones, Bopp y Wilkins; els alemanys Lassew, Humboldt, Klaproht, Max Müller y els de De Hammer, Peyron, Champollion, Rosellini, Daviss, Lepsius, etc.

Els jueus jamay han abandonat del tot aquestos estudis. Ja fa anys se feu cèlebre Luzzarato, de Trieste, per sos treballs filològichs y també Lenormant, qui, sense ofendre al dogma, considera la Bíblia com un conjunt de treballs de diverses èpoques que l'autor redueix al monoteisme.

Molt encertada es, donchs, la opinió d'en Bordoy, al dir que jamay arribaren a pensar nostres antepassats que la Bíblia hagués d'ésser més tart objecte de severes investigacions y blanch de tants diferents estudis com els històrichs, els jurídichs, els mèdichs, els filosòfichs, els calològichs, etc., tal com avuy día s'entenen eixos rams del humá saber y segons la extensió y progrés alcançat pels mateixos.

J. A. y P.

(1) L'obra d'Strauss *Das Leben Jesus Kritisch bearbeitet*, es molt diferenta en la edició de 1835 de la que publicà en 1864, puig en aquesta's modifiquen completament certes opinions del autor, circumstància que deuriem tenir molt en compte els que d'ell vullan tractar.



NOU PLAN D'ORGANISACIÓ DELS INSTITUTS DE SEGONA ENSENYANÇA.

Ampliant les notícies donades en nostre número passat sobre aquest punt, expremem a continuació les més importants disposicions del decret del ministre d'Instrucció pública, senyor comte de Romanones:

Les ensenyances que's donarán en els Instituts generals y tècnichs, serán les següents:

- 1.^{er} Estudis generals del grau de Batxiller.—2.^{on} Estudis elementals y superiors del Magisteri de primera ensenyança.—3.^{er} Estudiselementals d'Agricultura.—4.^{art} Estudis elementals d'Indústries.—5.^{nt} Estudis elementals de Comerç.—6.^e Estudis elementals de Belles Arts.—7.^e Ensenyançes nocturnes pera obrers.

ESTUDIS GENERALS DEL GRAU DE BATXILLER.

Els estudis generals pera obtenir el grau de Batxiller se verificarán segons el següent plan:

ANY PRIMER. — Llengua castellana: Gramàtica, alterna.—Geografia general y d'Europa, alterna.—Nocions y exercicis d'Aritmètica y Geografia, alterna.—Religió, dues per setmana.—Dibuix, alterna.—Gimnàstica, dues per setmana.—Caligrafia, alterna.

ANY SEGON.—Llengua castellana: Preceptiva y composició, alterna.—Geografia especial d'Espanya, alterna.—Aritmètica, alterna.—Religió, dues per setmana.—Dibuix, alterna.—Gimnàstica, dues per setmana.—Caligrafia, alterna.

ANY TERCER.—Llatí, primer curs, alterna.—Historia d'Espanya, alterna.—Geometria, diària.—Francès, primer curs, alterna.—Religió, una per setmana.—Dibuix, alterna.—Gimnàstica, dues per setmana.—Geografia comercial y estadística, dues per setmana.

ANY QUART.—Llatí, segon curs, alterna.—Historia universal, alterna.—Algebra y Trigonometria, diària.—Francès, segon curs, alterna.—Dibuix, alterna.—Gimnàstica, dues per setmana.—Elements de Cosmografia y Nocions de Física del Globo, alterna.

ANY QUINT.—Psicologia y Lògica, alterna.—Elements d'Historia general de Literatura, alterna.—Física, diària.—Química general, alterna.—Inglès o Alemany, primer curs, alterna.—Dibuix, alterna.—Gimnàstica, dues per setmana.

ANY SISÉ.—Ètica y rudiments de Dret, alterna.—Historia natural, diària.—Fisiologia e Higiene, alterna.—Agricultura y Tècnica agrícola, alterna.—Tècnica industrial, alterna.—Inglès o Alemany, segon curs, alterna.—Dibuix, alterna.—Gimnàstica, dues per setmana.

Totes les classes durarán al menos una hora, y tot lo més una hora y mitja. Els Claustres determinarán la duració de cada classe.

Quan per l'acumulació d'ensenyançes de les diferents seccions del Institut en una mateixa classe hi hagi més de 150 alumnes, se dividirà la classe en dues, a càrrech del mateix catedràtic, a qui's comptarán com a dobles les hores de classes pera'l cobro de la gratificació corresponent. Quan el número d'alumnes passi de 300, hi haurà dues seccions a càrrech del catedràtic y una a càrrech del aussiliar corresponent, o si aquest estigués ja encarregat d'una altra classe, a càrrech d'un aussiliar especial proposat pel catedràtic de l'assignatura y aprovat pel Claustre. El catedràtic que tinga d'explicar més de 18 hores durant la setmana, tindrà, per rahó d'acumulació, un sobressou de 1.000 pessetes.

La plantilla del personal de tots els Instituts, se compondrà dels següents catedràtics y professors: un catedràtic de Llatí; un de Llengua y Literatura castellanés, que será l'actual de Preceptiva e Historia literaria; un de Geografia co-

mercial y estadística y de Cosmografía; un d'Aritmètica y Geometria; un d'Algebra y Trigonometria; un de Geografia descriptiva general d'Europa y Espanya, d'Historia d'Espanya e Historia universal; un de Psicologia, Lògica, Moral y Rudiments de Dret; un de Física y Química; un de Historia natural, Fisiologia e Higiene; un d'Agricultura y Tècnica agrícola e industrial; un de Francès; un de Inglès o Alemany, un professor de dibuix geomètrich y artístich; un de Gimnástica; un de Caligrafia en els Instituts provincials; un capellà; un aussiliar numerari de Lletres; un aussiliar numerari de Ciències; un aussiliar numerari de Idiomas; un aussiliar numerari de Dibuix. En els Instituts de Madrid hi haurà dos aussiliars de Lletres y dos de Ciències. Ademés en els Instituts provincials hi haurà un professor de Pedagogia y Dret escolar, un mestre aussiliar, un professor de Topografia y Agrimensura, un professor de Construcció, Mecànica y Electrotecnia, un professor de Modelat y Vuydat; un mestre de tallers y un ajudant de tallers. En els Instituts en que hi hagi estudis elementals de Comers, hi haurà un professor d'Aritmètica, Càlculs mercantils y Teneduría de llibres; y en els que hi hagi estudis elementals de Belles Arts, un professor de Dibuix de figura, ornamental y arquitectònic y composició decorativa.

Se crea un cos d'aussiliars d'Instituts, en el que figurarán els actuals aussiliars numeraris per ordre d'antigüetat, y després els supernumeraris actuals. En cada Institut hi haurà, ademés d'un professor aussiliar numerari de la secció de Ciències y un altre de la secció de Lletres, dos aussiliars numeraris de Dibuix y un altre de Llengües vives. Hi haurà ademés un aussiliar supernumerari sense sou pera cada secció y'l número d'ajudants que'l Claustre cregui necessari. Les vacants d'aussiliars numeraris s'anirán proveint ab els actuals aussiliars supernu-

meraris, per rigorosa antigüetat, y les d'aquestos últims per oposició entre'ls ajudants personals. Aquestos ajudants serán nombrats pels Claustres, a proposta dels respectius catedràtics.

L'escalafó del cos d'aussiliars numeraris queda constituït en la forma següent: 20 professors de terme ab 3.000 pessetes; 30 de tercer ascens ab 2.500; 40 de segon ascens ab 2.000, 60 de primer ascens ab 1.500 y'ls restants d'entrada ab 1.000 pessetes. Els professors aussiliars numeraris no's podrán dedicar de cap manera a la ensenyança privada. Aquestos professors no podrán obtenir per altre medi que per oposició, places de catedràtic numerari.

Les càtedres de Dibuix vacants actualment en els Instituts quedarán proveïdes ab els professors de les Escoles elementals d'Arts e Industries que se suprimeixen. Si no hi hagués prou personal s'efectuarán tot seguit les oposicions que foren suspeses per R. O. del 15 de Març d'aquest any.

Se crea un cos de professors de Caligrafia que's formarà ab els actuals professors de les Escoles Normals y ab els individus aprobats en les oposicions que se celebrarán aviat a Madrid.

L'escalafó d'aquest cos queda constituït de la manera següent: 5 professors de terme ab 3.000 pessetes; 15 d'ascens ab 2.500 y'ls restants d'entrada ab 2.000.

Se crea un cos de capellans d'Institut, del que formarán part els actuals professors de Relligió dels Instituts y de les Escoles Normals, per ordre de rigorosa antigüetat. Aquestos capellans explicarán les càtedres de Relligió, Historia Sagrada e Historia de la Relligió. Les vacants en aquest cos se proveiran ab els capellans que han de quedar sense colocació per excés de personal, y també per ordre de rigorosa antigüetat.

ESTUDIS PERA'L MAGISTERI.

En quan a la carrera del Magisteri de

primera ensenyança sols se distingirán dos graus: l'elemental y'l superior. Pera estudiar la carrera de mestre elemental se ha de tenir 16 anys, ésser aprobat en l'examen d'ingrés en l'Institut, y aprobar en aquest establiment les assignatures següents:

ANY PRIMER.—Llengua castellana, primer curs.—Pedagogia, primer curs.—Geografia general y d'Europa.—Aritmètica.—Geometria.—Psicologia y Llògica.—Religió e Historia Sagrada.—Dibuix.—Caligrafia, primer curs.—Trevall manual pel sistema de Naàs: objectes y treballs en paper, cartró, guix, etc. (Aquesta ensenyança no s'exigirà fins que hi hagi a Espanya prou mestres que l'hagin après).—Jochs corporals.

ANY SEGÓN.—Llengua castellana, segon curs.—Pedagogia, segon curs.—Geografia especial d'Espanya.—Algebra y Trigonometria.—Etica y rudiments de Dret.—Historia universal.—Dibuix.—Caligrafia, segon curs.—Trevall manual pel sistema de Naàs: objectes y treballs en fusta, filferro, ferro forjat, etc.—Exercicis corporals.

ANY TERCER.—Pedagogia, tercer curs.—Física.—Química aplicada.—Fisiologia e Higiene.—Agricultura y Tècnica agrícola.—Dret y Llegislació escolar.—Historia d'Espanya.—Caligrafia, tercer curs.—Historia natural.—Pràctiques de Escola.

Un cop l'alumno hagi obtingut, pels exàmens de revàlida, el títol de mestre elemental, tindrà dret a entrar en els concursos pera la provisió d'Escoles vacants.

Els cursos de Pedagogia serán explicats per un dels actuals professors numeraris, ab preferència pels que ho siguin per oposició, d'Escoles normals superiors o elementals. La classe de Dret y Llegislació escolar será desempenyada per un mestre normal aussiliar, dels que ho sían actualment de les Escoles normals.

Els cursos de Trevall manual serán dirigits pel professor de Pedagogia e inspeccionats pels de Dibuix y Geometria, aussiliats en el segon curs pel mestre de taller.

En els Instituts de les capitals dels districtes universitaris, ademés dels estudis elementals, hi haurá una Escola superior de mestres. A instancia de les Diputacions, en les altres provincies podrà autorisarse la continuació de les actuals Escoles superiors de Mestres sempre que aquelles paguin els gastos de dites escoles.

Pera estudiar la carrera de mestre superior s'ha de tenir el títol de mestre elemental y aprobar les assignatures del següent plan:

ANY PRIMER.—Estudis superiors de Gramática castellana, primer curs.—Estudis superiors de Pedagogia, primer curs.—Institucions extrangeres d'Instrucció primaria.—Francès.—Historia de la Pedagogia, primer curs.—Antropologia y principis de Psicogenesia.—Ampliació de les Matemàtiques.—Geografia comercial y estadística.—Caligrafia superior y teoria de la escriptura, primer curs.—Dibuix.

ANY SEGÓN.—Estudis superiors de Gramática castellana, segon curs.—Estudis superiors de Pedagogia, segon curs.—Francès.—Historia de la Pedagogia, segon curs.—Historia de la Religió.—Ampliació de la Física.—Tècnica industrial.—Higiene escolar y profiláctica.—Caligrafia superior y teoria de la escriptura, segon curs.—Dibuix.—Pràctica d'escola.

El títol de mestre superior, obtingut en els exercicis de revàlida, dona dret a pendre part en les oposicions a càtedras d'Escoles elementals y superiors de Mestres, en oposicions y concursos a Inspeccions de primera ensenyança, en concurs a plaçes d'auxiliars de les Escoles de Mestres y en oposicions y concursos de primera ensenyança.

Les classes d'estudis superiors de Pedagogia, estudis superiors de Gramàtica castellana, Institucions estrangeres d'Instrucció primària, Història de la Pedagogia, Història de la Religió, Antropologia y principis de Psicogènesia, ampliació de les Matemàtiques, ampliació de la Física e Higiene escolar, seràn desempenyades per quatre professors numeraris de les Escoles normals superiors y pels dos professors auxiliars de les mateixes.

Aixís que's verifiqui la distribució del personal de professors numeraris de les Escoles superiors y elementals de Mestres se formarà un escalafó, atenent a la antigüetat en la forma següent: 5 professors de terme ab 7.000 pessetes; 8 de quart ascens ab 6.000; 10 de tercer ascens ab 5.000; 15 de segon ascens ab 4.000; 25 de primer ascens ab 3.000. Els altres professors d'entrada ab 2.500 pessetes. Els professors auxiliars tindran els sous següents: 1.500 pessetes els de la primera quarta part del escalafó, 1.250 els de la segona quarta part y 1.000 els de la segona meytat.

A les Escoles de Mestres, elementals o superiors, hi estarà agregada una Escola de noys pera que les llistons tinguin caràcter pràctic.

ESTUDIS ELEMENTALS D'AGRICULTURA.

Els estudis elementals pera obtenir el certificat de pràctic agrònom y pèrit agrimensor se faràn d'acort ab el següent plan:

PRIMER CURS.—Llengua castellana.—Geografia general y d'Europa.—Aritmètica.—Geometria.—Dibuix.—Francès, primer curs.

SEGON CURS.—Geografia especial d'Espanya.—Algebra y Trigonometria.—Francès, segon curs.—Dibuix.—Agricultura y Tècnica agrícola.—Comptabilitat general.

TERCER CURS.—Física.—Història natural.—Topografia.—Agrimensura.—

Ampliació de la Agricultura (Zootecnia y Fitotecnia).—Tècnica industrial.—Química aplicada.

En els Instituts provincials hi haurà un professor especial de Topografia y Agrimensura, ab títol de Pèrit agrònom y ab la gratificació de 1.500 pessetes.

ESTUDIS ELEMENTALS Y SUPERIORS D'INDUSTRIES.

En aquestos estudis s'hi ingressarà en la mateixa forma que en el Batxillerat. Serviran pera obtenir el títol de Pràctic industrial y pera poder ingressar en les Escoles superiors industrials. El plan d'estudis es com segueix:

PRIMER CURS.—Llengua castellana.—Aritmètica.—Geometria.—Francès, primer curs.—Dibuix geomètric.—Geografia general y d'Europa.—Pràctiques de taller.

SEGON CURS.—Algebra y Trigonometria.—Francès, segon curs.—Dibuix geomètric e industrial.—Geografia especial d'Espanya.—Comptabilitat general.—Pràctiques de taller.

TERCER CURS.—Física.—Química general.—Tècnica industrial.—Construcció general.—Electrotècnica elemental.—Mecànica general.—Pràctiques de taller.

En els Instituts provincials hi haurà un professor de Construcció general, Mecànica general y Electrotècnica elemental. Aquestes plaçes se proveiran per concurs entre'ls professors numeraris d'assignatures semblants en les Escoles elementals d'Arts e Industries y en cas de quedar vacants se proveiran immediatament per oposició. Pera les pràctiques de taller hi haurà un mestre de taller y un ajudant ab les gratificacions respectives de 1.500 y 1.000 pessetes. Les pràctiques se verifiquen en els tallers o fàbriques que's designi mentres no se'n estableixin en els centres oficials.

(S'acabarà.)

NOVES

Havent de proveir-se per oposició pública algunes places d'Interns de Medicina en l'Hospital de Santa Creu, els deixebles que vulgan pèndrehi part passaràn per la Secretaria de dit casal els dies feyners fins al 23 del mes d'Octubre, de nou del matí a la una de la tarde, pera presentar les sollicituts documentades y enterarse de les condicions que reuneixen les esmentades places.

A les sollicituts d'admissió deuránacompanyar els aspirants sa fe de baptisme, certificats del rector y del batlle justificatius de bona conducta y documents que acreditin tenir aprobades les asinatures que formen el primer grupo de la Facultat de Medicina.

Hem rebut el número 28 del periòdich *Gent Nova*, portantveu del «Centre catalanista» de Badalona; els números 78 y 79 del *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*; *Germinal*, d'Almeria, y'ls dos primers d'*El Federalista*, company nostre en la defensa de l'autonomia de Catalunya, y campió de la idea de federació desenrotllada per En Pi y Margall.

Ab tots establím el cambi.

El benvolgut y sabí catedràtich de la Facultat de Medicina Dr. Bartomeu Robert, que fou declarat excedent per el càrrech públich que exerceix actualment, no poguent estar el sens explicar a sos deixebles el curs que som, y desitjat per aquests, demanà a sos superiors que no'l privessin de donar ses conferencies acostumades, a lo que s'accedí ab molt bon acort, puig decidit estava a donar-les, si no en la Facultat, en l'Ateneo Barcelonés; decisió que sos deixebles agraeixen ab tot cor y als que la UNIVERSITAT CATALANA, portantveu de dugues entitats escolars catalanistas junta sos aplausos. Aixís s'estrenyen més y més els llaços de germanor entre tan excelent mestre de varies generacions de metjes y sos deixebles, y aixís es com se confonen més y més cada día en els llaços de la ciencia y de la patria.

Ha vingut a nostres mans el «Reglament de la Institució Catalana d'Historia

Natural;» novella associació fundada per bons fills de nostra terra y quin objecte es el conreu de les Ciències Naturals y son estudi y propagació, entre l'element jove de Catalunya, pera contribuir a la formació de la Historia Natural d'aquesta terra. De tot cor donem la més coral enhorabona per tan bella idea y encoratjem al jovent estudiós y aymant de nostra terra pera que s'allisti en les rengleres comensades pels patricis N'Antoni Novellas y Roig, En J. Maluquer y Nicolau, En S. Maluquer y Nicolau, En I. Mas de Xaxars, En I. Aguilar, En I. Alsina y Melis, y En F. Badía y Guà.

Nostre apreciat company de causa, el jove escriptor en J. Alcoverro y Carós, doctor en Filosofia y Lletres, acaba de publicar una interessant obreta, contennint un gran nombre de *Faules d'Isop*, traduïdes per ell directament del grech a la nostra llengua.

CENTRE ESCOLAR CATALANISTA.

Anuncis oficials.

Se convoca als companys que pertanyen a la *Secció de Medicina* pera dissapte, día 12 d'Octubre, a les tres de la tarde, en el pati gran del Hospital de Santa Creu, per tractar de la elecció de càrrechs de la nova junta.

Se prega als que pertanyen a la *Secció de Dret y Filosofia y Lletres* s'apleguin al punt de les dotze del mitjdía ja dit en la Secretaria del «Centre Escolar Catalanista» pera tractar també de la elecció de la nova junta.

En el mateix lloch se convoca als de la *Secció de Farmacia*, y pel mateix objecte, a les sis de la tarde.

Els de la *Secció de Ciències y Carreres especials* farán lo mateix, y en el mateix lloch, a les set del vespre.

Un cop elegits els Concellers nous de cada secció respectiva, se servirán tots ells assistir el mateix día 12, a dos quarts de deu de la nit, a la sala de Juntas del mateix «Centre Escolar Catalanista» pera tots ells nombrar la Junta directiva, junt ab quina tots els concellers haurán de dirigir dit Centre Escolar durant el curs de 1901-1902.—*El Secretari.*